

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL PROJECTE DE LLEI DE CREACIÓ DE LA FUNDACIÓ PRIVADA DEL SECTOR PÚBLIC ANDORRA RECERCA I INNOVACIÓ

1.- Consideracions sobre el projecte de llei

El projecte de llei que es presenta té per objecte la creació d'una nova entitat que es constituirà sobre la base de l'Institut d'Estudis Andorrans, la fundació privada Observatori Sostenibilitat d'Andorra i la fundació privada del sector públic ActuaTECH.

La nova entitat de recerca i d'innovació neix amb una vocació inequívoca de servei públic. En aquest sentit, treballarà per contribuir al desenvolupament de la societat i de l'economia i per respondre a les necessitats de la societat andorrana, tant a les necessitats presents i conegudes com –fent una feina de prospectiva consubstancial a una entitat d'aquest tipus– mirant d'anticipar-se a les necessitats futures i encara desconegudes.

Aquesta vocació de servei públic s'ha d'entendre, a més, en un sentit ampli. Així, els projectes desenvolupats des de la nova fundació han de mirar de beneficiar en el seu conjunt tant les administracions públiques com el teixit empresarial del país i la ciutadania en general. A més, tenint en compte que una de les principals contribucions consistirà en la creació de coneixement, un dels sectors específics que més se'n beneficiarà serà l'educatiu.

La missió de respondre a les necessitats de la societat andorrana, en el cas d'una institució de recerca i d'innovació, es concreta en les finalitats següents:

- a) crear coneixement, mitjançant la recerca, en qualsevol àrea que es consideri d'interès en cada moment i, de manera especial i prioritària, en aquelles en què convergeixi un interès per al Principat d'Andorra i una relació amb els reptes de futur que existeixen a nivell global.

- b) transmetre aquest coneixement a tots els actors que se'n puguin beneficiar, des de les administracions públiques fins al teixit empresarial, passant pel conjunt de la ciutadania, sense oblidar la divulgació de la realitat andorrana més enllà de les nostres fronteres.

- c) buscar oportunitats / prospectar noves oportunitats per a la recerca i la innovació i connectar sense limitacions la recerca bàsica, la recerca aplicada, la divulgació, la transferència de coneixements, la innovació i l'emprenedoria fins al punt d'arribar, quan escaigui, a desenvolupar idees, serveis i productes que generin l'atracció d'inversors que puguin acabar esdevenint empreses que facin créixer el teixit empresarial del nostre país i atreure i mantenir talent, tan necessari per impulsar i posicionar el Principat d'Andorra a nivells altament competitius.

Per desenvolupar la missió i les diferents finalitats de la nova fundació és fonamental crear un entorn de coneixement i tecnològic propici per al foment i l'atracció de talent, la generació de coneixement i l'orientació a idear nous projectes, serveis i oportunitats, per contribuir a convertir el Principat d'Andorra en un país de referència internacional per les seves capacitats. La construcció d'aquest entorn de coneixement i d'innovació passa per dos aspectes imprescindibles: la creació d'una estructura interna sòlida, adaptada als nous temps, flexible i transversal, i l'aposta decidida per un ecosistema de la recerca i de la innovació, que estableixi connexions, a més, amb el conjunt de la societat.

Pel que fa a l'estructura interna de la nova institució hi ha, d'una banda, la voluntat de mantenir el talent i els àmbits de recerca i d'innovació tradicionals generats per les tres entitats originals. D'una altra, es pretén anar incorporant noves àrees que puguin tenir sentit en el context actual i futur. Una àrea fonamental, en aquest sentit, és la d'Innovació, que tindrà unes activitats clares a l'hora de prospectar oportunitats, d'avaluar el desenvolupament d'iniciatives innovadores i de connectar la recerca amb la innovació i amb la creació de valor.

Més enllà dels components, un dels aspectes clau de la nova institució passa per les connexions que s'estableixin, les sinergies, i el treball transversal i transdisciplinari entre les diferents àrees de la institució, fomentant el treball conjunt en projectes compartits alhora que es mantenen eixos de treball específics. Aquesta manera de treballar, juntament amb una orientació a missions específiques i a un funcionament flexible que permeti adaptar-se àgilment a les transformacions del context i als problemes i a les oportunitats que en sorgeixin, busca que la nova institució sigui alhora eficaç i eficient. Eficaç en la consecució dels projectes. Eficient en l'ús dels recursos i de la despesa pública necessaris per desenvolupar-los.

Aquesta aposta per la cooperació, la connectivitat i el treball en xarxa va, però, molt més enllà de les fronteres de la institució. Així, es buscarà una col·laboració estreta amb les diferents institucions del país dedicades a la recerca, la innovació i la formació i, de manera privilegiada, amb la Universitat d'Andorra, l'única universitat pública del país, centre públic de recerca i institució de referència en la formació d'investigadors.

El nostre país té una llarga tradició de cooperació i de col·laboració amb els països veïns així com amb altres països referents d'altres cultures, que li han permès crear combinacions de fortaleeses i de capacitats que han donat com a resultat la generació de canvis socials i la creació constant de valor, motiu pel qual s'apostarà de forma decidida per la col·laboració amb institucions d'arreu del món, amb el doble objectiu de beneficiar-se del coneixement creat per altres institucions i de posicionar el Principat d'Andorra a l'exterior.

Per últim, cal remarcar que, perquè els resultats de la recerca tinguin utilitat social i per poder tenir èxit en l'establiment de mesures innovadores, és imprescindible articular connexions més enllà dels àmbits específics de la recerca i de la innovació. Així, la nova institució buscarà de manera sistemàtica la col·laboració i la suma d'esforços entre el món de la recerca, la ciutadania, els sectors econòmics i industrials i les administracions públiques. Treballant plegats, establint sinergies i dinàmiques d'innovació oberta, contraposant el coneixement amb les necessitats entre la comunitat científica, el sector empresarial, els governants i la població en general, és quan realment es podran assolir fites d'evolució cap a una millor qualitat

de vida en el nostre país i una major sostenibilitat tant present com futura / tant per a les generacions presents com per a les generacions futures.

El projecte de llei que es presenta es divideix en vint-i-cinc articles, distribuïts en dos títols, tres disposicions addicionals i una disposició final. El títol primer regula les disposicions generals que, al seu torn, es troben distribuïdes en dos capítols que aborden, en un primer moment, la creació de la fundació privada del sector públic Andorra Recerca i Innovació i, en segon lloc, la forma en què es durà a terme l'extinció, la liquidació de les referides tres entitats existents, així com la cessió en bloc de tots els seus actius i passius a la nova fundació. El títol segon fa referència al govern de la nova fundació; aquest títol està subdividit en tres capítols que regulen el patronat, la direcció i el règim econòmic de la nova fundació.

Així mateix, el projecte de llei compta amb tres disposicions addicionals. La primera fa referència a què els òrgans liquidadors de l'Institut d'Estudis Andorrans, la fundació privada Observatori Sostenibilitat d'Andorra i la fundació privada del sector públic ActuaTECH, i les persones i/o entitats que tinguin la condició de patrons nats de la nova fundació, han de comparèixer davant un notari del Principat d'Andorra als efectes que s'estableixen al Títol I del projecte de llei, i també per procedir al nomenament del primer patronat de la nova fundació. La segona estableix que l'adscripció, l'aportació, la cessió o la incorporació dels béns i dels drets de les esmentades entitats al patrimoni de la nova fundació, així com les possibles rendes que es derivin d'aquestes aportacions, i les futures actualitzacions de valor de béns i de drets esmentats, estan exemptes dels impostos directes i indirectes que els puguin ser aplicables. I la tercera estableix que el Govern podrà adscriure funcionaris en comissió de serveis per ocupar el càrrec de gerent i els llocs de treball del personal de la nova fundació.

Finalment, es preveu una disposició final que determina la data d'entrada en vigor del projecte de llei i s'adjunta un annex que conté els estatuts que regularan la nova fundació.

2.- Disposicions del projecte de llei

Títol I. Disposicions generals

Capítol primer. Constitució de la fundació

Article 1. Constitució i naturalesa jurídica

En virtut d'aquesta article es constitueix una fundació privada del sector públic de durada indefinida sense ànim de lucre.

Així mateix, en aquest article s'estableix que la fundació té personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar. En conseqüència, des del moment de la inscripció de la seva escriptura de constitució al Registre de Fundacions, la fundació pot dur a terme tots els actes que siguin necessaris o convenients per al compliment de les seves finalitats fundacionals.

Article 2. Règim jurídic

En aquest article s'hi estableix que el règim jurídic de la fundació es regeix pel projecte de llei que es presenta i els estatuts de la fundació, per la legislació, els reglaments i qualsevol altra eventual normativa aplicable en matèria de fundacions vigent en cada moment.

En aquest article també s'especifica que la fundació, per la seva naturalesa, no pot exercir potestats públiques, s'ha de sotmetre a la fiscalització corresponent del Tribunal de Comptes, ha de sotmetre la seva contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat i el seu personal es regeix per la legislació laboral vigent en cada moment i pels seus reglaments de règim laboral interns.

Article 3. Missió, finalitats i activitats

Aquest article preveu que la missió de la fundació sigui generar coneixement i desenvolupar solucions innovadores que permetin donar resposta als reptes actuals i de futur de la societat andorrana. Les finalitats fundacionals són generar coneixement sobre la realitat física i social i sobre reptes actuals i de futur que afecten el Principat d'Andorra, fer arribar de manera accessible i adaptada el

coneixement generat, aportar solucions innovadores a la societat andorrana per al seu desenvolupament sostenible i la seva adaptació permanent a l'evolució social i tecnològica, contribuir a la diversificació de l'economia andorrana mitjançant la prospecció i l'exploració de noves oportunitats de negoci, i oferir consell i suport científic als poders públics del Principat d'Andorra.

D'altra banda, els destinataris són el conjunt de la societat andorrana, l'actual i la del futur. En concret, les diferents administracions públiques, el teixit empresarial, la ciutadania i la població del Principat d'Andorra i la comunitat científica internacional.

Així mateix, les seves finalitats fundacionals es basen en la recerca bàsica, la recerca aplicada, el pensament crític, l'anàlisi prospectiva, la formació i la divulgació, la transferència de coneixement i de tecnologia, el foment, la facilitació i l'agilització de projectes d'innovació, el desenvolupament i la implementació de projectes, la generació de propietat intel·lectual i industrial, l'assessorament i el suport tècnic, estratègic i científic, la formació i l'assessorament d'investigadors, i el seguiment de processos de certificació en l'àmbit de la recerca i de la innovació.

D'aquesta manera, la fundació pot subscriure convenis, contractes i acords amb tot tipus d'entitats públiques i privades de tota naturalesa jurídica, que siguin nacionals o internacionals, sempre que tinguin per objecte la consecució de fites anàlogues i/o compatibles i/o complementàries amb la seva.

Article 4. Dotació inicial

D'acord amb les consideracions esmentades més amunt en aquesta memòria justificativa, en aquest article s'estableix que la dotació inicial de la fundació està composta per la totalitat dels actius i dels passius provinents de la liquidació de l'Institut d'Estudis Andorrans (d'ara endavant, IEA), la fundació privada Observatori Sostenibilitat d'Andorra (d'ara endavant, OBSA) i la fundació privada del sector públic ActuaTECH (d'ara endavant, ActuaTECH).

Article 5. Àmbit territorial

Mitjançant aquest article s'estableix que la fundació porta a terme la seva activitat al territori del Principat d'Andorra. Tanmateix, amb l'objectiu d'idear nous projectes i

ampliar coneixement al Principat d'Andorra, la fundació pot estendre la seva activitat a l'estranger mitjançant convenis, acords amb administracions públiques, fundacions, associacions, societats mercantils i/o altres entitats amb finalitats anàlogues i/o compatibles i/o complementàries a les seves.

Article 6. Inscripció al Registre de Fundacions

En aquest article es preveu que la fundació adquireixi personalitat jurídica amb la inscripció al Registre de Fundacions de l'escriptura pública de constitució autoritzada per un notari del Principat d'Andorra, de conformitat amb el previst per la llei vigent en matèria de fundacions. L'esmentada inscripció es fa mitjançant l'aportació d'una còpia del projecte de llei que es presenta i de l'escriptura pública, i facilitant a més les dades de les persones que han de constituir el primer patronat de la mateixa.

Article 7. Patrimoni

Aquest article preveu que el patrimoni de la fundació estigui constituït: a) pels béns i els drets susceptibles de valoració econòmica que integrin la dotació inicial, b) pels béns i els drets susceptibles de valoració econòmica que la fundació obtingui o adquireixi amb posterioritat a la seva constitució, c) les aportacions, herències, llegats, donacions, subvencions o altres tipus de liberalitats, d) els productes i els rendiments del seu patrimoni en cada moment, i e) els ingressos que procedeixin de l'exercici de les seves finalitats fundacionals.

Article 8. Modificació d'estatuts

Segons aquest article, la modificació dels estatuts de la fundació es porta a terme d'acord amb el que es preveu als mateixos o, en defecte, d'acord amb l'establert per la legislació en matèria de fundacions vigent en cada moment.

Capítol segon. Extinció i liquidació de l'IEA, l'OBSA i ActuaTECH

En els articles 9, 10 i 11 d'aquest capítol es preveu que la fundació es constituirà sobre la base de l'IEA, l'OBSA i ActuaTECH, que, a tal efecte s'extingiran, es liquidaran i se cediran en bloc tots els actius i els passius a la nova fundació, amb la subrogació de tots els drets i les obligacions vigents envers terceres persones,

inclosos els treballadors i les entitats amb les quals tinguin subscrits convenis, contractes i/o acords de col·laboració.

Així mateix, es preveu que la nova fundació quedi subrogada automàticament en lloc de les referides entitats, respecte de tots els drets i obligacions vigents envers terceres persones, inclosos els treballadors i les entitats amb les quals aquestes persones tinguin subscrits convenis, contractes o acords de col·laboració.

Formalitzades les liquidacions, es produirà l'extinció automàtica de les tres entitats.

Títol II. Govern de la fundació

Capítol primer. Òrgans de govern i càrrecs

En aquest capítol s'estableixen els òrgans de govern de la fundació, les competències que tenen cadascun d'ells i la seva composició.

Article 12. Òrgans de govern i càrrecs

D'acord amb aquest article, la fundació es regeix per un patronat, un gerent, un comitè de direcció de l'àrea de Recerca, un comitè de direcció de l'àrea d'Innovació i per qualsevol altra estructura de gestió que el seu patronat consideri necessària.

Capítol segon. Patronat

Article 13. Composició i funcions del patronat

El patronat és l'òrgan màxim de govern i de representació de la fundació. En aquest article es tracta la composició del patronat de la fundació, les seves facultats i les seves competències.

Les facultats i les competències del patronat comprenen tots els actes jurídics, econòmics i administratius que la fundació pugui fer.

El patronat és un òrgan col·legiat, compost per un mínim de quatre i un màxim de set membres. Els membres del patronat poden ser persones físiques o jurídiques.

El patrons que siguin persones jurídiques han de ser representats en el patronat per la persona física designada amb aquesta finalitat per l'òrgan competent de la persona jurídica que s'escaigui. D'altra banda, els patrons que siguin persones físiques han d'exercir el seu càrrec personalment i no en poden delegar l'exercici en terceres persones.

Les persones físiques membres del patronat i les designades per representar una persona jurídica membre del patronat han de ser sempre de forma majoritària de nacionalitat andorrana o residents al Principat d'Andorra. El president ha de tenir la nacionalitat andorrana.

Els patrons que representen els òrgans de l'Estat, les administracions públiques i les entitats de dret públic del Principat d'Andorra tenen la consideració de patrons nats. Els patrons que no són nats són designats.

En aquest article també es preveuen una sèrie de decisions que, perquè es duguin a terme, requereixen la unanimitat dels patrons nats: a) interpretar els estatuts de la fundació i reformar-los, b) establir reglaments i normes complementàries dels estatuts de la fundació a través del seu règim intern, c) aprovar els pressupostos ordinaris i extraordinaris de la fundació, d) elegir i separar patrons designats i cobrir les vacants, e) nomenar i revocar el secretari del patronat, f) nomenar i revocar el gerent de la fundació, i g) aprovar la creació i la composició de qualsevol estructura i/o unitat i/o càrrec de gestió que els comitès directors i el patronat de la fundació considerin necessari.

Són patrons nats de la fundació, les persones següents:

- En representació del Govern d'Andorra, una persona designada pel ministeri encarregat de la recerca i una persona designada pel ministeri encarregat de la innovació.
- En representació de Forces Elèctriques d'Andorra, una persona designada pel seu Consell d'Administració.

- En representació d'Andorra Telecom, SAU, una persona designada pel seu Consell d'Administració.

Article 14. Durada del mandat dels patrons

Aquest article preveu que el mandat dels patrons és per a tota la durada de la fundació. D'altra banda, existeix la possibilitat de renúncia o de cessament, d'acord amb allò que també es preveu al projecte de llei que es presenta.

Article 15. Càrrecs dins el patronat

Aquest article estableix els càrrecs dins el patronat: president, vicepresident i un secretari.

En primer lloc, el president ha de presidir el patronat, convocar les seves reunions i establir-ne l'ordre del dia, verificar els quòrums d'assistència i de vots, dirigir debats, dirimir empats amb vot de qualitat, proclamar els acords presos i executar-los o fer-los executar.

En segon lloc, el vicepresident substitueix el president (sempre s'ha de dur a terme per delegació escrita del president) en cas d'absència, amb les mateixes funcions i facultats.

Per últim, el secretari ha d'estendre i signar les actes de les reunions del patronat, així com lliurar les certificacions amb el vistiplau del president. Així mateix, el patronat pot encomanar al secretari altres funcions complementàries.

Article 16. Acceptació del càrrec de patró, cessament, renúncia i nomenaments de substitució dels patrons

En aquest article es preveu que, per poder exercir les seves funcions, els membres del patronat han d'haver acceptat expressament el càrrec, constatant-ho en l'escriptura fundacional o en una altra escriptura pública, o per compareixença realitzada davant el Registre de Fundacions.

El cessament dels patrons es produeix per les causes que resulten de la legislació en matèria de fundacions o aplicable als patrons, d'acord amb la seva naturalesa

jurídica, vigent en cada moment. D'altra banda, la renúncia del càrrec ha de constar en escriptura pública i només produeix efectes davant de tercers quan s'inscriu al Registre de Fundacions.

El cessament, la renúncia i els nomenaments de substitució de patrons s'han d'inscriure al Registre de Fundacions.

Capítol tercer. Gerència i direcció

En aquest capítol es tracta de la gestió econòmica i administrativa de la fundació, així com de l'òrgan de direcció i de la seva composició.

Article 17. Gerent

Segons aquest article, el gerent és el responsable de la gestió econòmica i administrativa de la fundació i d'executar els acords presos pel patronat.

Es tracta d'una persona física amb solvència tècnica acreditada, que ha de ser retribuïda en la forma i amb la remuneració adequada a les funcions que desenvolupi, segons ho determini el patronat.

El gerent és nomenat per un mandat de cinc anys, previ concurs convocat a l'efecte mitjançant edicte públic, i revocat per acord del patronat i dels comitès directors de la fundació, amb l'assentiment unànim dels patrons nats, de forma discrecional si no compleix els objectius o la seva gestió no té el seu vistiplau.

Article 18. Comitè de direcció de l'àrea d'Andorra Recerca

En aquest article s'estableix que aquest comitè és un òrgan de direcció de la fundació dependent jeràrquicament del gerent. Estableix els objectius i les possibles accions a dur a terme per a la seva presentació i ratificació posterior per part del patronat. Té plena competència per elaborar i proposar línies d'actuació i el pressupost anual que repercutirà sobre l'activitat de recerca de la fundació.

Es compon pel gerent d'*Andorra Recerca i Innovació*, el coordinador de Recerca, una persona física designada per un període de quatre anys pel ministeri encarregat

de la recerca, una persona física designada per la Universitat d'Andorra, una persona física designada per la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, els coordinadors dels diferents àmbits de Recerca, el coordinador d'Innovació i un màxim de quatre experts o altres actors rellevants en l'àmbit de la recerca.

Article 19. Comitè de direcció de l'àrea d'Andorra Innovació

En aquest article s'estableix que aquest és un òrgan de direcció de la fundació que depèn jeràrquicament del gerent. Estableix els objectius i les possibles accions a dur a terme per a la seva presentació, valoració i posterior aprovació per part del patronat. Té plena competència per elaborar i proposar les línies d'actuació i el pressupost anual que repercutirà sobre l'activitat d'innovació de la fundació.

Es compon pel gerent d'Andorra Recerca i Innovació, el coordinador de l'àrea d'Innovació, una persona física designada per un període de quatre anys pel ministeri encarregat de la innovació, una persona designada per Andorra Telecom, SAU, una persona física designada per Forces Elèctriques d'Andorra, una persona designada per la Universitat d'Andorra, els coordinadors de les diferents àrees d'Innovació, el coordinador de Recerca i un màxim de quatre experts o altres actors rellevants en aspectes d'innovació.

Article 20. Coordinació i sinergies entre Recerca i Innovació

Per tal de generar el màxim de sinergies possibles, aquest article estableix que els diferents òrgans de governança de la fundació hauran de garantir i vetllar perquè les diferents àrees i unitats de treball de Recerca i d'Innovació treballin de forma coordinada.

Capítol quart. Règim econòmic

En aquest capítol es tracta de les normes i dels principis econòmics que regiran la fundació.

Article 21. Exercici econòmic

D'acord amb aquest article, els exercicis econòmics de la fundació han de coincidir amb els anys naturals. En queda exceptuat l'exercici inaugural, que comença el dia de l'atorgament de l'escriptura pública de constitució i conclou el 31 de desembre següent.

Article 22. Comptabilitat i llibres

Conforme a aquest article, cal portar la comptabilitat d'acord amb la naturalesa de les activitats desenvolupades, de manera que es permeti un seguiment de les operacions i l'elaboració dels comptes anuals. Així mateix, la fundació ha de portar els llibres i la documentació obligatòria que determini la normativa aplicable vigent en cada moment.

D'altra banda, s'estableix que la fundació es regeix pels principis i els criteris establerts per la normativa aplicable vigent en cada moment, ajustant la seva comptabilitat a les disposicions legals previstes al pla general de comptabilitat pública.

Amb la data de tancament de l'exercici, el patronat ha de formular un inventari, el balanç de situació, el compte de resultats i la memòria. D'aquesta manera, ha de portar el llibre d'actes amb les actes de les reunions del patronat i dels òrgans de govern, autenticades en la forma que prevegin els estatuts.

Article 23. Pressupost

En aquest article s'estableix que, juntament amb la memòria explicativa, cada any el patronat ha d'aprovar el pressupost de l'exercici següent.

Article 24. Aplicació dels ingressos i les despeses

Segons aquest article, el patronat decideix respecte de l'aplicació i la destinació de les rendes i altres ingressos nets anuals, així com respecte de les despeses d'administració.

Article 25. Alienació de béns i de drets

Finalment, d'acord amb aquest article, els béns i els drets integrants del patrimoni de la fundació només poden ser alienats en les condicions establertes pel patronat, de conformitat amb l'establert estatutàriament.

Disposició addicional primera. Aquesta disposició addicional fa referència a què els òrgans liquidadors de l'Institut d'Estudis Andorrans, la fundació privada Observatori Sostenibilitat d'Andorra i la fundació privada del sector públic ActuaTECH, i les persones i/o les entitats que tinguin la condició de patrons nats de la nova fundació han de comparèixer davant un notari del Principat d'Andorra als efectes que s'estableixen al títol I del projecte de llei, i també per procedir al nomenament del primer patronat de la nova fundació.

Disposició addicional segona. Aquesta disposició addicional estableix que l'adscripció, l'aportació, la cessió o la incorporació dels béns i els drets de les esmentades entitats al patrimoni de la nova fundació, així com les possibles rendes que es derivin d'aquestes aportacions i les futures actualitzacions de valor de béns i de drets esmentats, estan exemptes dels impostos directes i indirectes que els puguin ser aplicables.

Disposició addicional tercera. Aquesta disposició addicional estableix que el Govern podrà adscriure funcionaris i altres agents de l'Administració pública en comissió de serveis per ocupar el càrrec de gerent i els llocs de treball del personal de la nova fundació.

Disposició final. Finalment, es preveu una disposició final que determina la data d'entrada en vigor del projecte de llei, i s'adjunta un annex que conté els estatuts que regularan la nova fundació.